

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Cepoi Ina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2022, în cauza penală privind-l pe

MARTIN Andrei XXXXX, *născut*
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.11.2021-24.05.2022;

Instanța de apel: 02.06.2022-19.07.2022;

Instanța de recurs: 24.10.2022– 14.12.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central, din 24 mai 2022, Martin Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a aplicat față de Martin Andrei măsura preventivă sub formă de arest preventiv și s-a menținut până la intrarea sentinței în vigoare, cu luarea inculpatului sub strajă din sala de ședință.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Martin Andrei, fără a deține permis de conducere, la 20.09.2021, aproximativ în jurul orelor 02:30, a condus automobilul de model "Iveco 35 C 13" cu XXXXX în XXXXX în apropierea "Family Market", unde fiind suspectat de întrebuințarea băuturilor alcoolice și fiind stopat de către colaboratorii de poliție, i-a fost propusă testarea alcoolică cu dispozitivul "Drager 8510 RO" de la care conducătorul mijlocului de transport a refuzat. Ulterior, a fost îndreptat la spitalul raional Drochia "Nicolae Testimițeanu" pentru prelevarea probelor biologice (sânge) pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, de la care el de asemenea a refuzat.

Prin acțiunile sale intenționate Martin Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu semnele de calificare, refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare *a fost contestată cu apel de către inculpatul Martin Andrei*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care el să fie achitat din lipsa infracțiunii.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat că, acțiunile sale au fost incorect calificate în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal. Menționa apelantul că nici la urmărirea penală, nici în ședința de judecată, la solicitarea sa, nu au fost audiați martorii apărării pentru a stabili obiectiv și sub toate aspectele veridicitatea cazului dat, pentru a emite o sentință legitimă.

La fel, el declara că pe parcursul urmăririi penale și în ședința de judecată vina nu a recunoscut-o, relatând cele întâmplate și solicitând interogarea și audierea martorilor, dar i s-a refuzat neîntemeiat. Mai declara că la locul de trai se caracteriza pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se afla, avea la întreținere un copil minor, certificatele au fost anexate la dosar.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2022, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentii, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect stabilind fapta infracțională și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Martin Andrei în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpatului, considerându-le ca o metodă de evitare a răspunderii penale. Inculpatul, fiind anterior condamnat pentru o infracțiune similară, cunoștea bine consecințele și urmărea scopul de a evita răspunderea penală. Deși inculpatul nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia s-a confirmat prin probele administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel.

Soluția instanței de fond s-a bazat pe declarațiile inculpatului, pe care le-a apreciat corespunzător în raport cu celelalte probe: declarațiile martorilor Foca Nicolae, Slusarenco Vadim, Chihai Nicolae, procesul-verbal privind constatarea infracțiunii din 20.09.2021 (f.d. 4); informația telefonică nr. 20111204278 din 20.09.2021 (f.d. 5); procesul-verbal de testare alcoolscoptică din 20.09.2021 (f.d. 8); îndreptarea la examinarea medicală în vederea stabilirii a stării de ebrietate din 20.09.2021 pe numele lui Martin Andrei (f.d. 9); informația Ministerului Afacerilor Interne prin care se confirma faptul, că Martin Andrei nu a fost documentat cu permis

de conducere (f.d. 12- 13); procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 20.09.2021 (f.d. 16), ordonanță de ridicare din 24.09.2021 a secvențelor video de la Nicolai Chihai (f.d. 22); procesul-verbal de ridicare din 24.09.2021 a secvențelor video de la Nicolai Chihai (f.d. 23); ordonanță privind recunoașterea în calitate de corp delict și anexarea la cauza penală din 24.09.2021 a secvențelor video ridicate de la Nicolai Chihai (f.d. 24); procesul-verbal de examinare din 29.09.2021 a secvențelor video ridicate de la Nicolai Chihai (f.d. 25); informația ASP cu nr. 03/02-8986 din 28.09.2021 prin care se confirmă faptul că Martin Andrei nu a fost documentat cu permis de conducere (f.d. 36), cercetate în ședința de judecată.

La individualizarea pedepsei instanța de fond a luat în considerație prevederile art. 2, 7, 61, 75- 78 Cod penal, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunii comise (ușoară), motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de lipsa circumstanțelor atenuante, de prezența circumstanțelor agravante – *săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză*, caracteristica satisfăcătoare și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

De asemenea, instanța de fond a ținut cont de comportamentul inculpatului în cadrul cauzei penale, atitudinea lui față de faptele comise, influența pedepsei contravenționale asupra corectării și reeducării acestuia. Inculpatul anterior a fost tras la răspunderea penală de mai multe ori, dar concluzii nu și-a făcut și din nou a comis o infracțiune similară.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că instanța de fond a apreciat corect situația și just a stabilit o pedeapsă echitabilă și pe măsură materialului probant administrat, care v-a atinge scopul și v-a corecta, reeduca inculpatul, precum v-a restabili echitatea socială și v-a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și de alte persoane.

Cu referire la apelul depus, inculpatul nu era de acord cu aprecierea probelor de către instanța de judecată, dar acesta nu este un temei de achitare. Instanța de fond și-a întemeiat sentința pe probele, pe care le-a cercetat în ședința de judecată în prezența părților și le-a apreciat la justa valoare, dar nu eronat și neîntemeiat cum afirmă inculpatul în apel, fiind date depline eficiență art. 384 alin.(4) Cod de procedură penală și art.6 CEDO.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Cepoi Ina în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

În motivare recurenta a indicat că, Martin Andrei pe parcursul urmăririi penale și în ședința de judecată vina nu a recunoscut-o, relatând cele întâmplare și solicitând interogarea și audierea martorilor, dar care s-a refuzat ca fiind neîntemeiat ceea ce a dus la încălcarea drepturilor procedurale ale inculpatului în procesul penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei,

menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.*

Din actele cauzei se constată că avocata Cepoi Ina a depus recursul ordinar la data de **06.10.2022**.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.*

Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal incontestabil reține că, decizia instanței de apel din 19 iulie 2022 a fost pronunțată integral la 30 august 2022, termenul de declarare a recursului expirând la 30 septembrie 2022, iar recursul a fost depus la 06 octombrie 2022, astfel, termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de către recurentă.

Durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată, el este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul penal reține că, în cauza deferită judecătii, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurentă, respectiv argumentele aduse de aceasta în cererea de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, ea fiind decăzută de dreptul de a exercita respectiva cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Cepoi Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iulie 2022, în cauza penală privindu-l pe MARTIN Andrei XXXXX, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 februarie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN